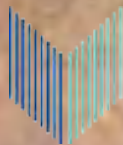

Taller d'Història de Sarrià

Dijous 16 d'octubre de 2025

Taller
d'història
de Sarrià

Sumari

- **Barcelona. Construcció democràtica i moviment veïnal. Viure l'espai públic (Sarrià, 1975-1980)**
- **Barcelona 2026. Capital Mundial de l'Arquitectura**
- **Josep Francesc Ràfols, un àngel de tres ales, amb Carles Romaní**
- **L'hort de l'Oreneta i urbanisme de Pedralbes, amb Jordi Bigues**

La Taula Rodona

dijous 30 d'octubre a les 18 h

Taula rodona: **Sarrià 1975-1980: activisme veïnal i recuperació de la Festa Major popular.** Taula rodona amb Jesús Mestre Campi (historiador), Elisa Recasens (historiadora i representant dels joves de l'època), Jordi Gasull (mestre, ex membre de l'AVV de Sarrià, els anys setanta) i Pepa Tort, representant de les colles de joves.

Cicle de conferències **BARCELONA: CONSTRUCCIÓ DEMOCRÀTICA I MOVIMENT VEÏNAL (1970-1989)**

Biblioteca de Sarrià, Plaça de Sarrià, 1

Organitza: Coordinadora de Centres d'Estudis de Parla Catalana i Ajuntament de Barcelona

Viure l'espai públic

Recordem que, al llarg d'octubre, hi ha les exposicions obertes i Casa Orlandai proposa unes passejades.

El llibre

El podeu trobar a les llibreries i als quioscos del barri al preu de 20,80 €

Amb la compra d'aquest llibre, ajudeu a finançar el projecte.

EXPOSICIONS, del 1 al 31 d'octubre:

1 Activisme veïnal. La història

Espai Sarrià, c/ Salvador Mundí, 5

2 Recuperació de la festa al carrer

Espai Sarrià, Major de Sarrià, 108

3 La transgressió era la festa

Casa Orlandai, c/ Jaume Piquet, 23

VIURE L'ESPAI PÚBLIC

ACTIVISME VEÏNAL I RECUPERACIÓ DE LA FESTA AL CARRER (SARRIÀ 1975-1980)

Recuperació de la Festa Major

A les darreries del franquisme la "Comisión de Festejos del Distrito III", constituïda un instrument de control absolutament lleial als principis del règim, que tenia com objectiu detectar qualsevol manifestació social i cultural que pogés en entredit l'ideari franquista. Van ser uns anys de repressió ferotge de totes les iniciatives populars. Per a mostrar una cara més amable, més pròxima al barri, la "Comisión" organitzava la Festa Major en col·laboració amb algunes entitats del barri com el Centre Parroquial, el Centre Excursionista Els Blaus, el Centre Agadens, l'Esbart Sarrià o el Centre esportiu de can Caralleu. Minuciosament supervisat per la "Comisión", el programa de la Festa Major no sortia del guio ranci i reixut del Movimiento Nacional.

Un grup de joves aficionats a la música, prenen la iniciativa de muntar una orquestra, La Veracruz, amb el seu cantant Orlando. Un èxitós primer concert als Salesians i, un segon al carrer Gresolet, en el marc de la Festa Major del 1975. Els joves comencen a dibuixar la Festa Popular.

La Festa Major de 1975

L'any 1975 amb el general Franco molt malat, s'obria un nou horitzó polític. L'Associació de Veïns de Sarrià va donar per fet que, organitzar una festa major popular seria "bufar i fer ampolles". No va ser així. La "Comisión de Festejos del Distrito III", va refusar la iniciativa dels joves del barri d'incloure les seves propostes festives dins el programa oficial de la Festa Major. En paral·lel, l'Ajuntament de Sarrià ratificà la decisió presa per la Comisión i el Govern Civil, també denega la proposta.

Una conxorxa que allunyava "de facto" la possibilitat d'organitzar una festa democràtica i popular al carrer, amb la participació activa dels joves i del conjunt del poble de Sarrià.

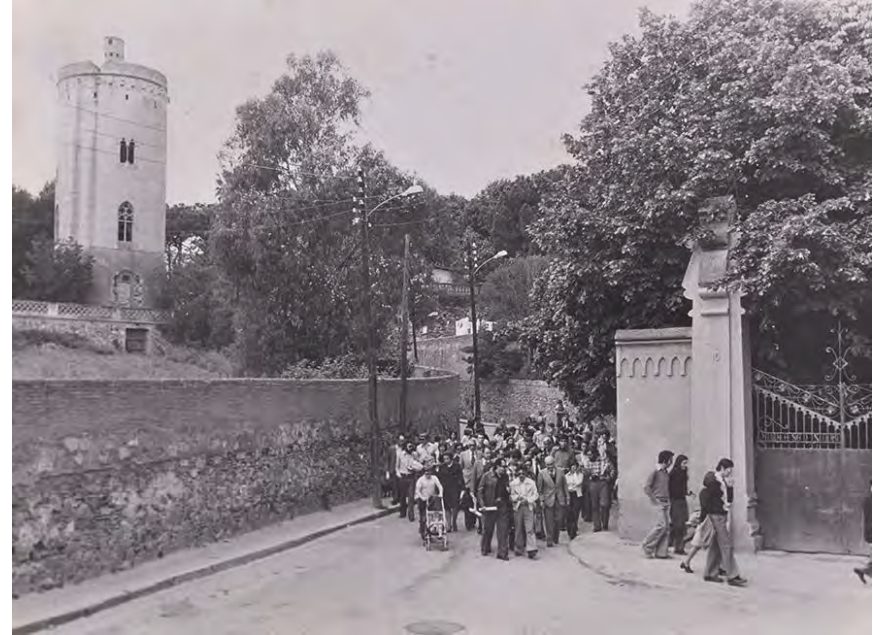

Les passejades

divendres 24 d'octubre de 18 a 19.30 h
i dissabte 25 d'octubre de 10.30 a 12 h

**El Sarrià de 1975. Visita crítica al
barri, 50 anys després,** amb Jesús
Mestre

Preu: 8,39 €

Visita Crítica a Sarrià, maig de 1976.
Fons AV de Sarrià

Barcelona 2026. Capital Mundial de l'Arquitectura

L'any vinent Barcelona acull els actes com a Capital Mundial de l'Arquitectura. S'ha acabat el termini per presentar projectes que poden rebre suport econòmic de l'organització, però es poden proposar accions per ser incloses en el programa general.

Al juny hi ha un “Open barris” dedicat a Sarrià-Sant Gervasi.

Enllaç:

<https://www.barcelona.cat/capitalmundialarquitectura/>

Real Escuela de Ingenieros Electricistas

16 d'octubre de 2025

Barcelona, 1909 - Sarrià - Escola de topografia - autor desconegut - col. Jorge Àlvarez

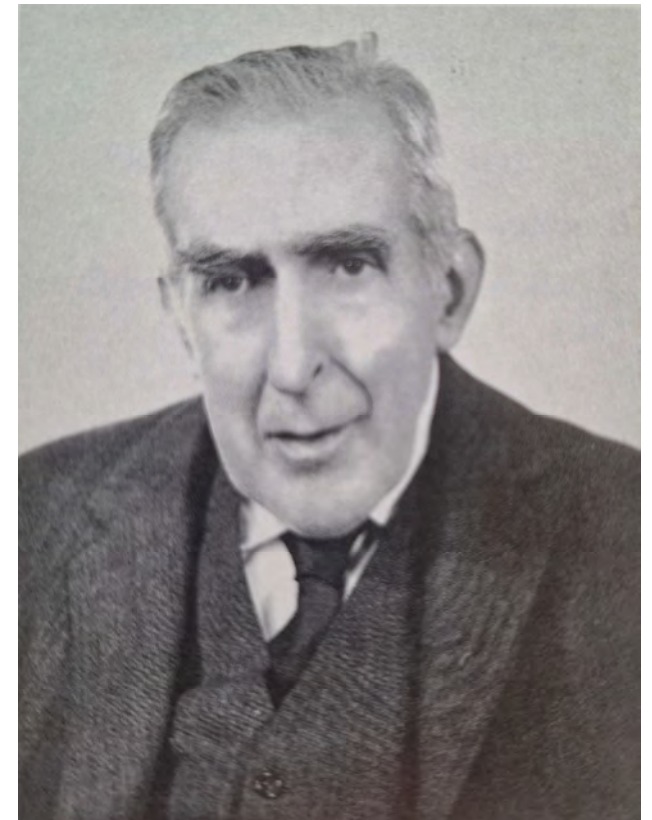
Josep Francesc Ràfols, un àngel de tres ales

16 d'octubre de 2025

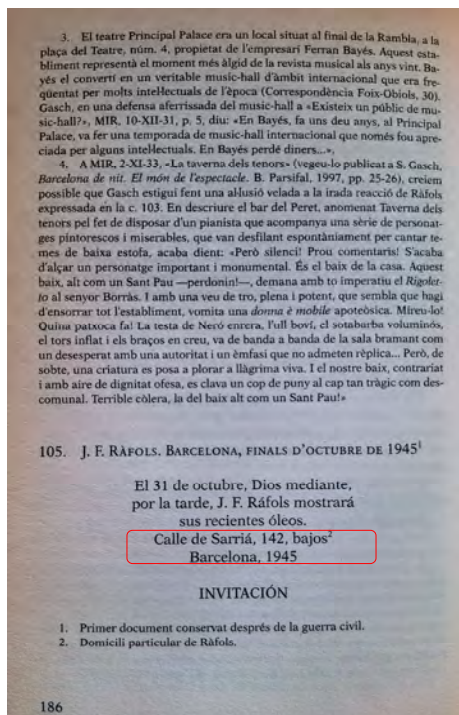
“Multimilionari del saber”

- Vilanova i la Geltrú, 1889–Barcelona, 1965
- Arquitecte
- Dibuxant, pintor
- Assagista i tractadista d'art
- Professor d'història de l'art a l'Escola Massana i a l'Escola Tècnica Superior d'Arquitectura; catedràtic d'Història de l'Art (1943)

Ràfols amb altres professors
de l'Escola Massana

- C/ Major, 142, baixos, 1945?-1965
- Relació amb el C.E. Els Blaus des de finals dels anys vint

Veí de Sarrià

Epistolari Sebastià Gasch-Josep F. Ràfols
Biblioteca Serra d'Or. Publicacions de l'Abadia de Montserrat

Veí de Sant Gervasi

- C/ Río Rosas, Residència d'estudiants
- C/ Río Rosas, 27, 1928-1934
- C/ Pàdua, 96, ppal B, 1934-1945? Edifici racionalista de Sixte Illescas

C/ Pàdua, 96

- Treballa de delineant a la Sagrada Família (1915-1916)
i amb Juli Batllell
- Volum d'obra molt reduït
- Vilanova i la Geltrú, la Selva del Camp
- Influència renaixentista, Noucentisme
- Arquitecte "de la tendresa"
- *Més artista que no arquitecte*

Ràfols revisant una obra. c. 1921

Caricatura de Ràfols, per Lluís Morató. 1951

Arquitecte

Escenes de la vida de San Zenobio. Sandro Botticelli

Casa Méndiz. 1924. Vilanova i la Geltrú. “Una casa de Ghirlandaio”

Arquitecte

Casa Castanys (1921). Vilanova i la Geltrú.
<https://www.epdlp.com/arquitecto.php?id=19982>

Casa Galcerán (1925). Vilanova i la Geltrú.
<https://www.epdlp.com/arquitecto.php?id=19982>

- *Més artista que no arquitecte; més dibuixant que no pintor*
- Cercle Artístic de Sant Lluc
 - Agrupació Courbet: fundació el 1918, amb Josep Llorens Artigas; entre els membres: Joan Miró, els veïns de Sarrià Josep Obiols i Joaquim Torres-García, etc.
 - Objectiu: renovació del panorama artístic català
 - Amistat amb Joan Miró

Ràfols retratat per Joan Miró (1917)

Pintant Sarrià

Carrer dels Paletes. Col·lecció Romani

Carrer Major de Sarrià (1952). Col·lecció Antoni Paricio

Pintant Sarrià

Taverna de Sarrià

Taverna. 2ª rèplica (1952). Museu de Vilafranca

Pintant Sarrià

Contrallum / Magdalena al piano (1954).
Museu Víctor Balaguer

Historiador i tractadista d'art

- El primer *gaudinià*
 - Endreça i fotografia arxius, documents, dibuixos i plans de la Sagrada Família; a la mort de Gaudí, endreça dibuixos i documents de Gaudí, unes 600 fitxes que es perden el 1936
 - Publica la primera biografia sobre Gaudí (1928)
 - Càtedra Gaudí a la ETSAB (1956)

Ràfols retratat per Alexandre de Cabanyes (1912)

Historiador i tractadista d'art

- Obres
 - *Antoni Gaudí*, 1928
 - *El arte modernista en Barcelona* (1943); *Modernismo y modernistas* (1949)
 - *Arquitectura del Renaixement italià* (1926); *Pintura y escultura del Renacimiento italiano* (1930)
 - *Arquitectura del Renacimiento español* (1929); *Pere Blai i l'arquitectura del Renaixement a Catalunya* (1934)
 - *El arte romántico en España* (1954)
 - *Techumbres y artesonados españoles* (1926)
 - *Diccionario Biográfico de Artistas de Cataluña* (1951-1954), el “*diccionari Ràfols*”
 - ...

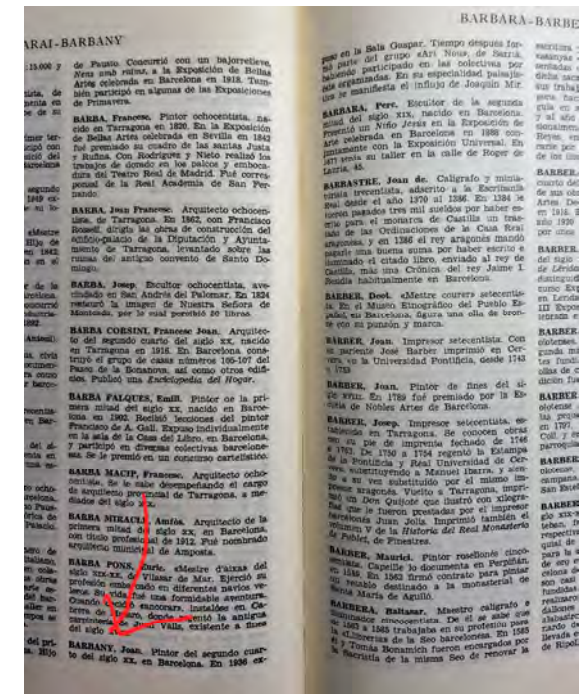

“Diccionari Ràfols”

Historiador i tractadista d'art

- Obres

- *Antoni Gaudí, 1928*
- *El arte modernista en Barcelona (1943); Modernismo y modernistas (1949)*
- *Arquitectura del Renaixement italià (1926); Pintura y escultura del Renacimiento italiano (1930)*
- *Arquitectura del Renacimiento español (1929); Pere Blai i l'arquitectura del Renaixement a Catalunya (1934)*
- *El arte romántico en España (1954)*
- *Techumbres y artesonados españoles (1926)*
- *Diccionario Biográfico de Artistas de Cataluña (1951-1954), el "diccionari Rafols"*
- ...

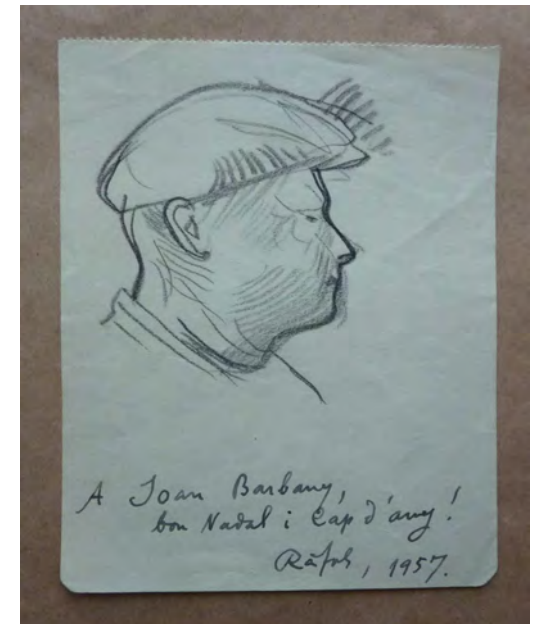

Referència a Joan Barbany
(pare d'Anna Barbany)

Historiador i tractadista d'art

Personatge desconegut

El matrimoni Barbany

Historiador i tractadista d'art

- Obres
 - *Antoni Gaudí*, 1928
 - *El arte modernista en Barcelona* (1943); *Modernismo y modernistas* (1949)
 - *Arquitectura del Renacimiento italià* (1926); *Pintura y escultura del Renacimiento italiano* (1930)
 - *Arquitectura del Renacimiento español* (1929); *Pere Blai i l'arquitectura del Renacimiento a Catalunya* (1934)
 - *El arte romántico en España* (1954)
 - *Techumbres y artesanados españoles* (1926)
 - *Diccionario Biográfico de Artistas de Cataluña* (1951-1954), el “diccionari Ràfols”
 - ...
- Butlletí d'Els Blaus
 - Conferencia sobre Gaudí (Juliol de 1929)
 - Article “Sobre un possible Acadèmia de Dibuix a Barcelona” (Gener de 1930)

Butlletí d'Els Blaus. Gener de 1930

Un Sant!

Autoretrat. c. 1955. Col·lecció Frances X. Puig

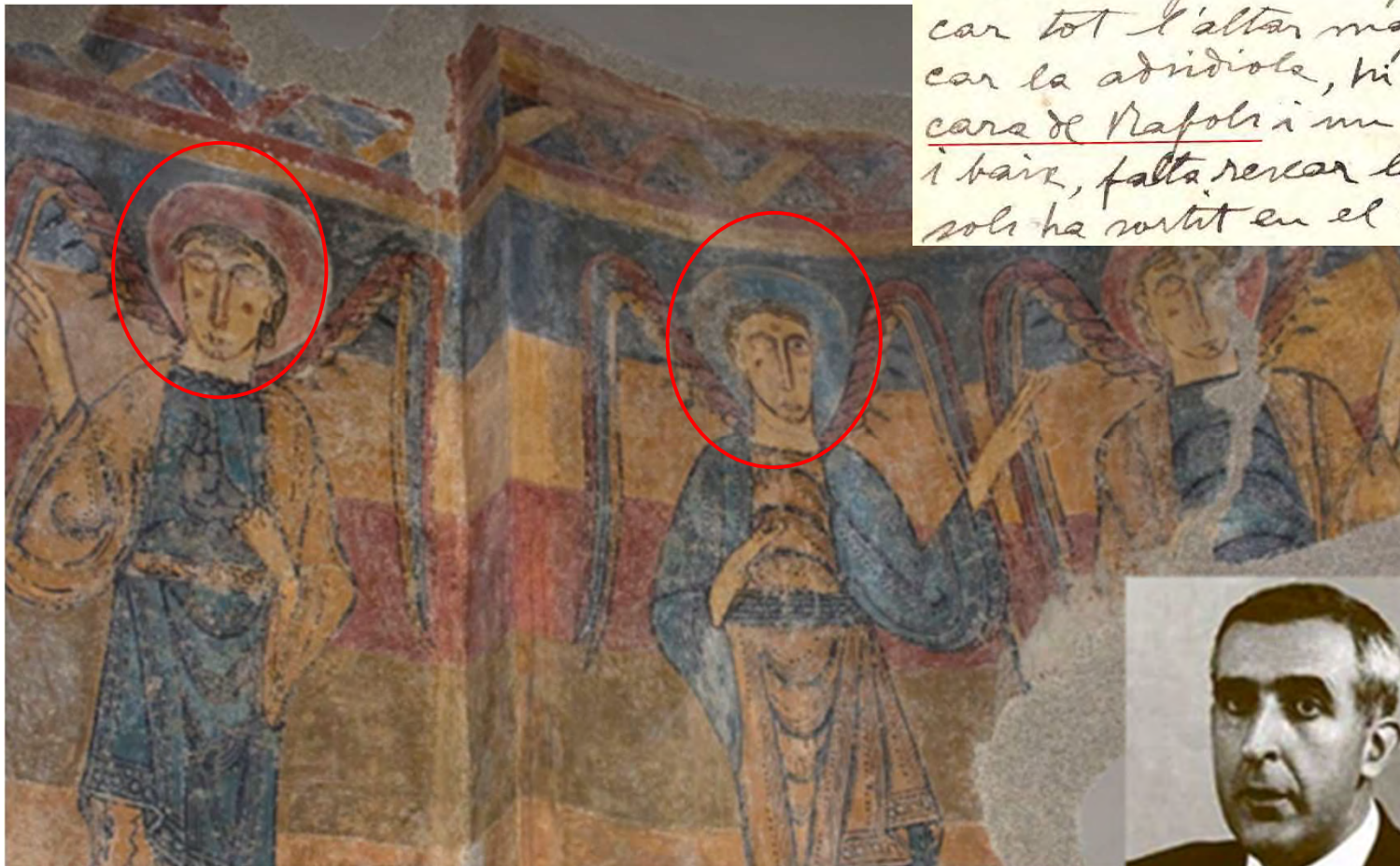
- Profundament “pietós” i de figura “alta, desgairada i patriarcal”
- “Un tarannà summament pacífic i equilibradament serè que no s’alterava mai, allò que se’n diu mai”
- “Era un sant d’americana, un sant d’estar per casa, un sant sense miracles ni visions”
- “Artista i escriptor d’esperit franciscà”
- “Un àngel de tres ales, l’arquitectura, la pintura i l’escriptura”

En altres fulls = Ferran Agulló - Puigra - // Pompeu Fabra, notari notaria
Baltasar Llaner - Manuel Ruzès, Francesc Puigols, Joaquim
Roberto, Robert Gerhardt, amb Frederic Pomposu i un final
de fuga a correueta: una vorronya!!

remodelació - En altra ocasió en Pore Puigra tingut l'eucàrie de
per adaptació d'una petita hermita⁽¹⁾ a la banda de l'itges i en
veiem cada dia (no recordeu on). Puigra era un home alt i gros, amb
la catxassa que acost maren a tenir aquests materials, portava. Era una delícia
la seva companyia. - En aquella temps també vam fer amistat amb un
amb Juli, Oriol, Ricard.

Josep A. Rafols (un sant) - Apart em porta a la memòria l'altre gran
arquitecte, el Sr. Bonet Sarrià, el qual ens reunia sovint acompanyat d'un
Vila Arnau, Pare d'Oristia, amb el Sr. Ruzès, el Sr. Ruzès, el Sr. Ruzès.

Cara d'àngel

De les pinturas, ja tenim apunt d'arrencar tot l'altar major, estem a mitj re-
car la absidiola, hi ha un fris d'àngels amb
cara de Rafols i un motiu decoratiu a dalt
i baix, falta reucar la volta. De l'altar major
sols ha sortit en el cortat del evangeli dor

Carta de Joan Vidal i Ventosa a Joaquim Folch i Torres explicant el procés d'arrancada de pintures a Sant Climent de Taüll (1920). (*Caïm de Sant Climent de Taüll*. Gemma Ylla-Català, 2016).

"De les pinturas ja tenim apunt d'arrencar tot l'altar major, estem a mitj reucar la absidiola, hi ha un fris d'àngels amb cara de Rafols"

Josep Francesc Ràfols, un àngel de tres ales

Nascut a Vilanova i la Geltrú l'any 1889, l'arquitecte, artista i historiador de l'art Josep Francesc Ràfols va instal·lar-se a Sarrià després de la Guerra Civil. Va convertir-se en el primer biògraf de Gaudí i del seu caràcter "angelical" en donen fe molts dels contemporanis que el van tractar.

Amb Carles Romaní

Dibuix de J. f. Ràfols. Fons Anna Barbany

L'hort de l'Oreneta: situació actual

Cal la restauració de l'entrada històrica al Parc de l'Oreneta, singularitat i potencialitat com patrimoni viu.

També ha de ser una porta de Collserola a la ciutat.

Fons família Romani

2025/9/22 15:46

Proposta de Parcs i Jardins i de l'Arquitecta en cap de l'Ajuntament

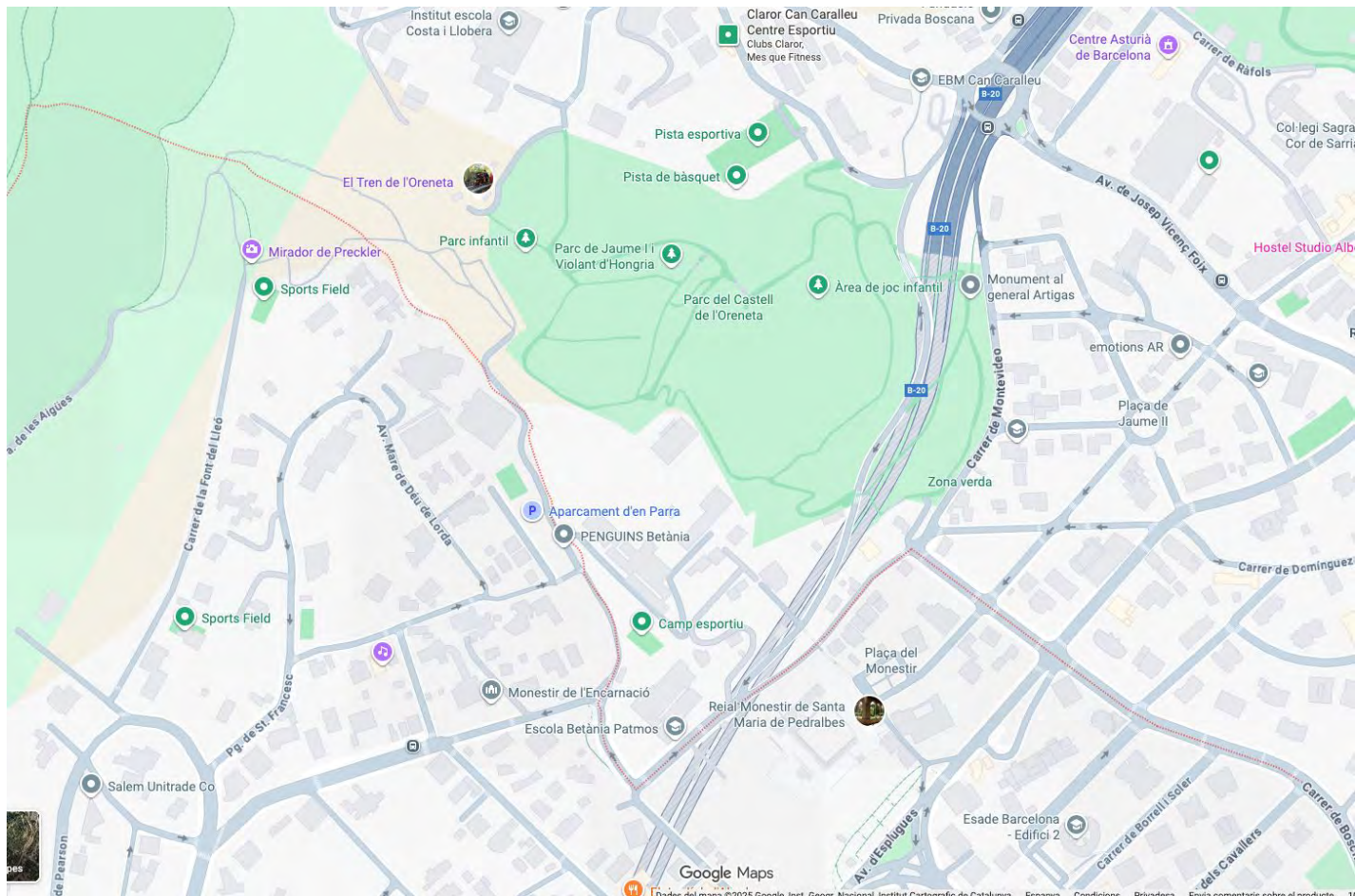
No tapeu la malifeta,
i encara menys amb plantes
Restaurem l'hort de l'Oreneta!!

Les Amigues i Amics del Parc de l'Oreneta de Sarrià considerem una befa aquesta imatge de render de “com quedarà l'antic hort tapat amb marfull i el sostre pintat”. Els barracons enjardinats els farà semblar un bunyol de nata.

Demanem la restauració de l'indret a càrrec de la responsabilitat subsidiària de la gerent de Parcs i Jardins, la gerent del districte i l'arquitecte en cap de l'ajuntament, Maria Buhigas.

Fora barracons de l'antic hort!
Restauració de l'espai o càstig a les responsables de la malifeta!

Hi ha un projecte de planejament de l'urbanisme de Pedralbes, entorn del monestir, encara no aprovat.

Moltes gràcies per la vostra presència

La propera reunió del
Taller d'Història de Sarrià serà el **21 de novembre**

